

Hoitoon pääsy ja hoidon jatkuvuus on turvattava kaikille

HS, 21.2. kirjoitti asiasta, joka on päivän politiikassa kaikkien huulilla. Onko meillä sotekriisi vai onko se pelkkää propagandaa? Kirjoituksessa oli erotuomarina, THL:n palveluyksikön päällikkö Anu Niemi. Mielestäni hän toi monta hyvää asiaa esille. Toivon, että päättäjät lukivat kirjoituksen, erityisesti, kun aluevaalit ovat tulossa.

Sanna Marinin hallituksen aikaansaama Sote-uudistus on nopeuttanut hoitoon pääsyä lähes koko Suomessa. Tämä on tulosta kiireettömän hoidon hoitotakuusta, 14 päivää. Uudistus on tukenut hoitoon pääsyä. Tämä on hieno asia, sitä ei saa romuttaa.

Ihmiset sanovat, että he eivät pääse lääkäriin, vaikka toive ja tarve on, ja ollaan huolissaan, kun palvelutarpeen arvioinnin tekee ensin hoitaja. Ihmiset toivovat pääsyä lääkäriin, hoitaja ei riitä. Toive ja tarve voivat olla erilaisia ja hoidontarpeen arviointiin tarvitaan ammattilaista. Luotetaan siihen, että uudistuksessa on hyvää moniammatillinen palvelu. Terveystieteiden huolto on huippua ja osaavat ammattilaiset hoitavat meitä.

Perusterveydenhuolto on terveydenhuollon perusta. ja sen pitää turvata meille myös hoidon jatkuvuus, omahoitaja, omalääkäri. Hoidon jatkuvuus on Anu Niemen mukaan heikentynyt merkittävästi Suomessa. Ihmiset ovat turhautuneita, kun lääkäri vaihtuu. Siksi, hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi on siirryttävä toimivaan omalääkäri - omahoitajamalliin. Kuitenkaan hyvinvointialueet eivät saa lisää rahaa tähän. Anu Niemi toteaa, että ” rahan pumppaaminen yksityiselle puolelle voi kiihdyttää lääkäreiden siirtymiseen pois julkiselta ja siten vaikeuttaa omalääkärimallin syntyä”. Viisasti sanottu ja niin totta. Tehdään viisaita päätöksiä. Hoidon jatkuvuuden katkeaminen lääkärin tai hoitajan vaihtumisen myötä vaikeuttaa pitkäaikaissairauksien hoitoa ja heikentää potilaan luottamusta järjestelmään. Ja on kallista ja epäinhimillistä meille jokaiselle.

Kansalaisten yhdenvertaisuus hoitoon pääsyssä ja hoidon jatkuvuudessa on kuitenkin perusperiaate, josta ei voida tinkiä. On huolestuttavaa, että hoitoon pääsyn viivästymiset, palveluiden pirstaleisuus ja hoidon jatkuvuus heikentävät ihmisten terveyttä ja lisäävät yhteiskunnan kustannuksia.

Julkisen terveydenhuollon merkitys on ratkaiseva, kaikkien on saatava yhdenvertaisesti tarvitsemaansa hoitoa. Yksityiset palvelut eivät saa korvata julkista peruspalvelua. Onkin välttämätöntä, että julkisen sektorin resursseja vahvistetaan. Hoidon saatavuutta ja jatkuvuutta parannetaan lisäämällä terveydenhuollon ammattilaisten määrää, hyödyntämällä digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia ja tehostamalla palveluiden yhteensovittamista.

Hyvinvointialueuudistus on tuonut esille todellisuuden, lakisääteisiä tehtäviä on paljon, ikärakenteen muutos on todellista. Palvelutarve kasvaa ja kaikki vaikuttaa muutoksen tarpeeseen. Yksinkertaisia ratkaisuja ei ole. Uudistus on ollut välttämätön, ja nyt tehdään korjausliikkeitä, joilla palvelut saataisiin toimimaan. Päätöksentekijöiltä odotetaan vahvaa perehtymistä ja osaamista sekä viisautta, jotta uudistuksen henki, yhdenvertaisuus ja palvelujen jatkuvuus turvataan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteelliset uudistukset eivät saa johtaa tilanteeseen, jossa palvelut keskittyvät liikaa taloudellisten tavoitteiden ympärille. Toimiva julkinen sosiaali- ja terveydenhuolto on perusedellytys hyvinvointiyhteiskunnalle. Nyt tarvitaan päättäjiltä konkreettisia toimia, jotta hoitoon pääsy ja hoidon jatkuvuus voidaan turvata kaikille – varallisuudesta ja asuinpaikasta riippumatta.

Pirjo Riikonen

EKL:n Hämeen piirin puheenjohtaja